

PROCEDURY SZKOLNE

W SZKOLE PODSTAWOWEJ W ŁASINIE

Zespół w składzie:

Kamila Kałużna – przewodnicząca

Danuta Łukaszewska

Stefania Kwiatkowska

Irena Barańska

Bernadeta Zdunek-Jaranowska

Justyna Kotowska

Wioletta Gajdus

Roman Szymanowski

OPRACOWANIE ZAWIERA:

Podstawy prawne stosowanych procedur..... 5

A. PROCEDURY INTERWENCYJNE WOBEC DZIECI I MŁODZIEŻY ZAGROŻONEJ UZALEŻNIENIEM

- I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji 6-7
- II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków..... 8-9
- III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.....10
- IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk..... 11
- V. Procedury postępowania w przypadku przyłapania ucznia na paleniu papierosów na terenie szkoły (lub przyniesienia przez ucznia papierosów do szkoły).....12

B. PROCEDURY INTERWENCYJNE W SYTUACJI ZAISTNIENIA PRZEMOCY, KRADZIEŻY I NISZCZENIA MIENIA

- VI. Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest ofiarą przemocy w szkole.....13
  - VII. Procedura postępowania wobec ucznia, który jest sprawcą czynu karalnego (przemoc, bójka).....14-15
  - VIII. Procedura postępowania w sytuacji, gdy nauczyciel jest ofiarą przemocy..... 16
  - IX. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji..... 17
  - X. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.....18
- 1. Próby samobójstwa oraz inne zachowania autodestrukcyjne u uczniów.....18
    - 1.a. Postępowanie w przypadku informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).....19
    - 1.b. Postępowanie w przypadku informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą.....19-20

1.c. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.....	20
XI. Procedura postępowania w przypadku przyścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu.....	21
XII. Procedura postępowania w przypadku ucznia niedożywionego i zaniedbanego.....	22-23
XIII. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży.....	24
XIV. Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia.....	25
XV. Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez uczniów niebezpiecznych narzędzi, środków pirotechnicznych.....	26
XVI. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji wyrażania gróźb pod adresem nauczycieli i kolegów.....	27
XVII. Procedura postępowania nauczycieli w przypadku kontaktu ucznia z pornografią.....	28
XVIII. Procedura postępowania w przypadku fałszerstwa.....	29
XIX. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.....	30
XX. Rozstrzygnięcie spraw spornych i konfliktów.....	31
XXI. Procedura postępowania przy złamaniu zakazu korzystania z telefonu komórkowego.....	32
XXII. Procedura udzielania pomocy uczniom-ofiarom przemocy domowej zgodna z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wszczęcia „Niebieskiej Karty”.....	33-34
XXIII. Procedura postępowania w przypadku cyberprzemocy.....	35-39

C. PROCEDURY INTERWENCYJNE W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU UCZNIĄ, NAGŁEGO ZACHOROWANIA I KONIECZNOŚCI UDZIELENIA PIERWSZEJ POMOCY

XXIV. Procedury postępowania w przypadku uskarżania się ucznia na zły stan zdrowia.....	40
XXV. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia pozostającego pod opieką szkoły.....	41-43
XXVI. Procedura postępowania dotycząca zasad odbierania dzieci ze szkoły, chorego, ze świetlicy, wcześniej przed zakończeniem zajęć.....	44-45

D. PROCEDURY INTERWENCYJNE DOTYCZĄCE NIESPEŁNIANIA OBOWIĄZKU SZKONEGO, ZWALNIANIA, ODBIERANIA ZE SZKOŁY ORAZ SAMOWOLNEGO OPUSZCZANIA TERENU SZKOŁY

XXVII. Procedura zwalniania uczniów z lekcji na zawody sportowe, konkursy przedmiotowe i inne organizowane konkursy.....46

XXVIII. Procedura w sprawie wychodzenia uczniów z klasy po zakończonej lekcji.....47

E. PROCEDURY INTERWENCYJNE DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA

XXIX. Procedura dotycząca przejścia uczniów ze szkoły na Stadion Miejski na lekcji wychowania fizycznego.....48

XXX. Procedura postępowania wobec osób obcych przebywających na terenie szkoły.....49

F. PROCEDURY DOTYCZĄCE DOKUMENTACJI SZKOLNEJ

XXXI. Procedura w sprawie dostosowywania wymagań programowych na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.....50-51

Podstawy prawne stosowanych procedur:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2007r. Nr 70 poz. 473 ze zm.),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii(tj. Dz.U. z 2012r. poz. 124)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tj. Dz.U. z 2010r. Nr 33 poz. 178 ze zm.),
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z dnia 30 stycznia 1996r Nr 10 poz.55, z późn. zm.).
- Zarządzenie nr 590 Komendanta Głównego Policji z 24 października 2003r. w sprawie metod i form wychowania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn.: DzU z 2004r. nr 256, poz. 2572).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. z 2003r. nr 26, poz. 226).
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późniejszymi zmianami).

A.PROCEDURY INTERWENCYJNE WOBEC DZIECI I MŁODZIEŻY ZAGROŻONEJ UZALEŻNIENIEM

I

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji.

DEMORALIZACJA – Naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych – art.4 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Zagrozenie demoralizacją ucznia

1.Wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej w postaci m.in.:

- używania i propagowania wulgaryzmów, słów i obrazów obrażających godność innych,
- używania lub rozprowadzania substancji psychoaktywnych, alkoholu, papierosów,
- wagarów,
- udziału w kradzieżach i zniszczeniach na terenie szkoły,
- powtarzających się zachowań agresywnych,
- prowokowania powstawania sytuacji konfliktowych,
- przyniesienia na teren szkoły substancji i przedmiotów zagrażającej życiu lub zdrowiu innych uczniów,

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku

interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej poradni i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę d/s nieletnich).
5. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

II

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

1. Nauczyciel, który podejrzewa, iż na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien powiadomić o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy lub pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
2. Odizolowuje ucznia od reszty uczniów, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Wzywa pielęgniarkę szkolną lub lekarza w celu stwierdzenia jego trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Wychowawca lub dyrektor szkoły zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Rodzice/opiekunowie podpisują oświadczenie.
5. Podczas spotkania z rodzicami obecni są: dyrektor szkoły, wychowawca klasy oraz pedagog. Z rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi ucznia dyrektor szkoły lub wychowawca sporządza notatkę, w której zawiera informacje co do przebiegu spotkania i przekazania ucznia rodzicom. Rodzice podpisują notatkę, potwierdzając w ten sposób odbiór dziecka ze szkoły.
6. Gdy rodzice odmówią odebrania dziecka, o pozostawieniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
7. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
8. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (max do 24 godz.). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców i sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
9. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18

lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, co jest przejawem demoralizacji, to dyrektor ma obowiązek powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.

10. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
11. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
12. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie w wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi- sprawcy kary przewidzianej w Statucie Szkoły.

Wzór oświadczenia:

Łasin, dn.....

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że dnia.....zostałem/am wezwany przez pracowników szkoły i odebrałem/am syna/córkę.....
ur.....w.....co do którego/ej zachodzi podejrzenie,
iż znajduje się pod wpływem alkoholu/środków psychoaktywnych.

Dziecko (opisać stan dziecka): .....
.....
.....
.....

.....
Podpis rodzica/opiekuna

.....
Podpis osoby przekazującej dziecko

.....
nr dokumentu potwierdzającego tożsamość rodzica/opiekuna

III

W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej niepowołanych osób oraz jej ewentualnym zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. O ile to możliwe próbuje ustalić (w zakresie działań pedagogicznych) do kogo znaleziona substancja należy.
3. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły, który wzywa policję.
4. Po przyjeździe policji dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki.

1. Nauczyciel, który podejrzewa, iż uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor szkoły, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją.
2. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – **jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.**
3. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
4. W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.
6. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

V

Procedury postępowania w przypadku przyłapania ucznia na paleniu papierosów na terenie szkoły

(lub przyniesienia przez ucznia papierosów do szkoły)

1. Osoba, która zauważy ucznia palącego papierosy na terenie szkoły powinna poinformować wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
2. Wychowawca/pedagog szkolny w obecności innej osoby dorosłej ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu papierosy, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży. **[Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonywać czynności przeszukania odzieży, ani teczki ucznia- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji].**
3. Wychowawca/pedagog szkolny zabezpiecza papierosy i dopilnowuje, by sprawca uporządkował miejsce zdarzenia.
4. Wychowawca rozmawia z uczniem o zdarzeniu oraz wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im informację o paleniu papierosów przez dziecko.
5. Przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Sporządza notatkę o zaistniałym incydencie, którą podpisuje rodzic (opiekun) dziecka.
6. W przypadku nasilenia się zjawiska u jednego lub grupy uczniów, wychowawca powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły oraz stosuje wobec wychowanków kary określone w Statucie Szkoły.

B. PROCEDURY INTERWENCYJNE W SYTUACJI ZAISTNIENIA PRZEMOCY, KRADZIEŻY I NISZCZENIA MIENIA

VI

Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest ofiarą przemocy w szkole.

1. Jeśli powstanie podejrzenie stosowania wobec jednego z uczniów przemocy przez innego ucznia, należy zawiadomić niezwłocznie wychowawcę klasy, a w przypadku jego nieobecności innego nauczyciela.
2. Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniem-ofiarą celem ustalenia, kto stosuje wobec niego przemoc, jak długo to trwa, na czym polega, jakie odniósł szkody.
3. Z dokonanych ustaleń wychowawca klasy sporządza notatkę i informuje o nich pedagoga oraz dyrektora szkoły celem podjęcia odpowiednich działań.
4. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-ofiary do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach oraz możliwych do podjęcia środkach (objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, monitorowanie sytuacji w klasie oraz obserwacja zachowania wobec ucznia-ofiary).
5. Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-sprawcy do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach, zobowiązaniu ucznia do poprawy zachowania, wyciągniętych konsekwencjach przewidzianych w regulaminie szkoły oraz monitorowaniu zachowania ucznia-sprawcy przemocy.
6. Jeżeli sytuacja ma miejsce po raz pierwszy, sprawa może być rozwiązana polubownie.
7. Jeżeli podobne sytuacje miały już miejsce w przeszłości, dyrektor szkoły zawiadamia o tym policję i sąd rodzinny (gdy uczeń nie ma ukończonych 17 lat).
8. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym wymierza uczniowi-sprawcy karę przewidzianą w Statucie szkoły.

VII

Procedura postępowania wobec ucznia, który jest sprawcą czynu karalnego (przemoc, bójka)

W przypadku stwierdzenia na terenie szkoły lub podczas zajęć zorganizowanych przez szkołę bójki lub pobicia ucznia:

1. Uczeń, który zauważył zdarzenie, powinien niezwłocznie poinformować o tym nauczyciela dyżurującego lub wychowawcę klasy.
2. Poinformowany nauczyciel musi rozdzielić uczniów, umieścić ich w bezpiecznym miejscu, z dala od pozostałych uczniów i zapewnić im opiekę.
3. Jeśli jest to konieczne, nauczyciel udziela uczniom pierwszej pomocy i wzywa pogotowie.
4. Nauczyciel informuje o zdarzeniu dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę klasy.
5. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniami zainicjowanymi oraz z uczniami, którzy byli jego świadkami, i ustala powody bójki/pobicia oraz jej inicjatora.
6. Wychowawca klasy powiadamia o zdarzeniu rodziców/prawnych opiekunów ucznia i wzywa ich niezwłocznie do szkoły. Podczas rozmowy z rodzicami dyrektor informuje ich szczegółowo o okolicznościach zdarzenia i ewentualnych konsekwencjach wobec uczniów.
7. Dyrektor szkoły poleca zabezpieczyć dowody zdarzenia celem ich ewentualnego przekazania policji (np. nagranie z monitoringu)
8. Jeżeli zdarzenie miało miejsce po raz pierwszy, dyrektor szkoły wspólnie z wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym i rodzicami uczniów podejmuje decyzję, czy zasadne jest powiadomienie o zdarzeniu policji (sprawa może zakończyć się polubownie).
9. Jeżeli sytuacja miała miejsce po raz kolejny, dyrektor szkoły powiadamia o zdarzeniu policję i przekazuje do jej dyspozycji

uczniów. Gdy uczeń-sprawca nie ukończył 17 lat, dyrektor szkoły informuje również sąd rodzinny.

10. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą klasy i pedagogiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi kary przewidzianej w Statucie szkoły.

VIII

Procedura postępowania w sytuacji, gdy nauczyciel jest ofiarą przemocy.

W przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela, zarówno słownej jak i fizycznej:

1. Nauczyciel zwraca uwagę uczniowi, że jego zachowanie ma charakter agresywny. Reaguje na zachowanie agresywne ucznia w momencie, gdy takie zachowanie się pojawia.
2. Nauczyciel informuje ucznia oraz całą klasę, że zostały przekroczone normy i jakie konsekwencje grożą uczniowi za jej przekroczenie.
3. Nauczyciel rozmawia ze sprawcą agresji poza klasą w niezbyt odległym terminie
  - nazwa normy, jakie uczeń złamał, jaka szkodę poniósł nauczyciel w związku z jego zachowaniem,
  - wyjaśnia przyczyny złego zachowania ucznia, zobowiązuje ucznia, by podobne zachowania nie powtarzały się,
  - określa , jakie uczeń poniesie konsekwencje,
  - powiedzieć o dalszych krokach, jakie nauczyciel zamierza podjąć.
4. Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o przebiegu rozmowy i przyjętych ustaleniach.
5. Wychowawca klasy regularnie rozmawia z agresywnym uczniem i włącza do współpracy pedagoga i rodziców.
6. Gdy negatywne zachowanie ucznia się powtarza wychowawca klasy informuje dyrektora o agresywnym zachowaniu ucznia wobec nauczyciela.
7. Dyrektor w obecności pedagoga, wychowawcy klasy i rodzica ucznia ustala sposób dalszego postępowania z możliwością skierowania sprawy do sądu.

IX

Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.

Nauczyciel:

1. Upomina ucznia, który uniemożliwia prowadzenie zajęć.
2. Reaguje słownie i stanowczo, informuje ucznia o łamaniu przez niego regulaminu szkoły i wynikających stąd konsekwencjach.
3. Wpisuje uczniowi uwagę do dziennika lekcyjnego.
4. W przypadku braku reakcji wzywa innego pracownika szkoły w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom, informuje wychowawcę lub pedagoga lub dyrektora o zaistniałej sytuacji.
5. W przypadku powtarzających się zachowań, wychowawca powiadamia rodziców ucznia i wymierza karę zgodną z przyjętym systemem kar.
6. Wychowawca inicjuje spotkanie zespołu wychowawczego celem wspólnego rozwiązania problemu; w spotkaniu mogą uczestniczyć sprawcy problemów.
7. Zespół wychowawczy opracowuje pogram naprawczy w celu przezwyciężenia trudności.

X

Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.

Każdy pracownik Zespołu Szkół Publicznych w Łasinie ma obowiązek zareagowania na jakikolwiek sygnał o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia. W przypadku zaobserwowania lub podjęcia informacji, że uczeń planuje podjąć próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

1.Próby samobójstwa oraz inne zachowania autodestrukcyjne u uczniów

O wysokim ryzyku zachowań samobójczych świadczyć może wystąpienie przynajmniej jednego z poniższych czynników:

- mówienie (lub wyrażanie w inny sposób) o poczuciu beznadziei, bezradności, braku nadziei,
- mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
- pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów,
- unikanie kontaktów, również z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie,
- zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność
- używanie wyrażeń, które mówią o jakimś krańcowym momencie w czasie, wiążą się z końcem, zaprzestaniem, odejściem itp.
- przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań,
- zaprzestanie dbałości o wygląd i higienę osobistą lub zmiana innych nawyków zachowania, kłopoty ze snem, bezsenność, brak apetytu,
- podejmowanie w przeszłości prób samobójczych, przejawianie innych zachowań ryzykownych: okaleczanie się, spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków itp.

1.a. Postępowanie w przypadku informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)

1. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia zostaje powołany zespół kryzysowy w składzie: wychowawca, dyrektor szkoły, pedagog szkolny

2. Zespół od chwili uzyskania takiej informacji:

- nie pozostawia ucznia znajdującego się w kryzysie samego i próbuje przeprowadzić go w bezpieczne, ustronne miejsce,
- podejmuje próbę oceny realności zagrożenia (wywiad z osobą przekazującą informację oraz z samym uczniem),
- poinformowanie o zaistniałej sytuacji i o zagrożeniu rodziców,
- przekazanie dziecka pod opiekę rodziców lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia (zwłaszcza związana z przemocą, alkoholem lub innymi patologiami) odpowiednim instytucjom (np. policji).
- uczeń jak najprędzej powinien zostać otoczony opieką pedagoga szkolnego, psychologa lub w zależności od sytuacji również psychoterapeuty.

1.b. Postępowanie w przypadku informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą

Po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, wychowawca, pedagog szkolny podejmują następujące działania:

- Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca, (nauczyciel, pracownik) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły a ten rodziców/opiekunów prawnych.
- Dyrektor szkoły, pedagog szkolny oraz wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z uczniem i rodzicami oraz organizują pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
- Dyrektor szkoły o zaistniałym fakcie powiadamia policję i służby medyczne.
- Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog szkolny organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
- O próbie samobójczej dyrektor informuje policję.

- O próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
- Pedagog planuje dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną poza szkołą.
- W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
- Pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

1.c. Postępowanie w przypadku dokonania przez ucznia samobójstwa.

- Zebranie wstępnych informacji o okolicznościach zdarzenia i przekazanie ich dyrektorowi szkoły
- Zawiadomienie organu prowadzącego i nadzorującego szkołę przez dyrektora szkoły
- Zebranie Zespołu Kryzysowego i wspólne podjęcie dalszych działań
- Poinformowanie nauczycieli o zdarzeniu na Radzie Pedagogicznej
- Poinformowanie uczniów na forum klasy przez wychowawców
- Stworzenie uczniom możliwości uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych
- Udzielanie wsparcia uczniom
- Unikanie umedialniania problemu
- Unikanie poczucia nadmiernej odpowiedzialności za zdarzenie.

XI

Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu.

Jeżeli nauczyciel zauważy lub uczeń zgłosi mu po przyjściu do szkoły urazy (złamania, stłuczenia, zasinienia, zranienia itp.) stwarzające podejrzenie, że powstały one w czasie pobytu ucznia w domu, postępuje w następujący sposób:

1. Zapewnia uczniowi bezpieczne warunki, opiekę i wsparcie osoby dorosłej.
2. Powiadamia wychowawcę, pedagoga i dyrektora szkoły.
3. Wspólnie z wychowawcą, pedagogiem i dyrektorem wysłuchuje relacji ucznia.
4. Wspólnie z innymi osobami (higienistka, wychowawca, pedagog i dyrektor) ocenia stan ucznia i ewentualnie udziela mu niezbędnej pomocy lub wzywa pomoc medyczną.
5. Powiadamia policję i w razie potrzeby uczestniczy w niezbędnych czynnościach (ew. obdukcja, rozmowa z uczniem, przewiezienie do pogotowia opiekuńczego), nauczyciela może zastąpić wychowawca ucznia lub pedagog.
6. Powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia.

Podobny tryb postępowania obowiązuje również w sytuacji, gdy uczeń zgłasza, iż doświadczył w domu innego rodzaju przemocy i odmawia powrotu do domu lub informuje nauczyciela, że rodzice (opiekunowie) są pod wpływem alkoholu i nie mogą wykonywać czynności opiekuńczych.

XII

Procedura postępowania w przypadku ucznia niedożywionego i zaniedbanego.

W przypadku powstania podejrzenia, że uczeń jest zaniedbany w domu:

1. Wychowawca klasy dokonuje obserwacji ucznia, a następnie przeprowadza z nim rozmowę celem ustalenia jego sytuacji domowej, w szczególności:

- czy rodzice zajmują się nim,
- czy rozmawia z nimi o swoich problemach,
- czy spożywa w domu posiłki i jak często,
- czy do szkoły dostaje drugie śniadanie,
- czy rodzice spożywają w domu alkohol i jak często,
- jak się do dziecka zwracają,
- czy pomagają mu w nauce,
- czy spędzają z nim wolny czas.

2. Wychowawca klasy ustala, z którymi dziećmi uczeń zaniedbany utrzymuje bliskie kontakty, a następnie rozmawia z nimi, usiłując ustalić sytuację zaniedbanego dziecka.

3. Po rozmowie z uczniem oraz jego kolegami i biorąc pod uwagę własne obserwacje i uzyskane już wcześniej informacje (np. od uczniów, rodziców, nauczycieli), wychowawca klasy podejmuje działania, których celem jest pomoc uczniowi. Z dokonanych ustaleń sporządza notatkę.

4. O dokonanych ustaleniach wychowawca informuje dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego, przekazując im swoją notatkę.

5. Wychowawca klasy kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia celem umówienia spotkania w szkole. W spotkaniu tym biorą udział: wychowawca klasy, rodzice/prawni opiekunowie ucznia, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły. Podczas spotkania podjęta zostaje próba wyjaśnienia sytuacji i ustalenia przyczyny zaniedbania ucznia. Jeżeli przyczyną jest zła sytuacja

finansowa rodziny, wówczas uczestnicy spotkania ustalają zasady postępowania z uczniem i sposoby udzielenia pomocy jemu jak i jego rodzinie. Podejmuje się decyzję o ewentualnym złożeniu wniosku do ośrodka pomocy społecznej oraz poinformowaniu rady rodziców w celu objęcia dziecka pomocą (pomocą w nauce, dożywianiem).

6. Gdy okaże się, że przyczyną zaniedbania ucznia jest demoralizacja (alkoholizm, narkomania w rodzinie, przemoc, niewydolność wychowawcza), wówczas dyrektor szkoły informuje o ustaleniach policję i sąd rodzinny.

XIII

Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży.

1. Każdy pracownik szkoły, który podejrzewa lub którego poinformowano, że uczeń dopuścił się kradzieży, natychmiast reaguje i powiadamia o tym dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego oraz wychowawcę klasy.
2. Pracownik szkoły, w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora lub innego pracownika szkoły - żąda aby uczeń przekazał mu skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą.
3. Pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia. **Może to zrobić tylko policja.**
4. Wychowawca klasy lub pedagog szkolny powiadamia rodziców o podejrzeniach i wzywa ich do niezwłocznego wstawienia się do szkoły.
5. Jeżeli uczeń wyda skradzioną rzecz dobrowolnie, pedagog szkolny, we współpracy z pracownikiem który zaobserwował lub któremu zgłoszono zdarzenie albo wychowawcą klasy, próbuje ustalić, w jaki sposób i komu uczeń skradł poszukiwaną rzecz i z ustaleń tych sporządza dokładną notatkę. Wydaną przez ucznia rzecz przekazuje się bezzwłocznie policji.
6. W przypadku, gdy uczeń, pomimo wezwania, odmówi przekazania pracownikowi szkoły skradzionej rzeczy - pedagog lub dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia.
7. Jeśli policja znajdzie u ucznia skradzioną rzecz - zabiera ją oraz przejmuje dalsze postępowanie w tej sprawie.

XIV

Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia.

1. Zatrzymanie lub odnotowanie ucznia, który dopuścił się dewastacji mienia przez nauczyciela –świadka wydarzenia.
2. Zabezpieczenie zdewastowanego mienia przez nauczyciela.
3. Poinformowanie dyrektora szkoły.
4. Odnotowanie świadków zdarzenia przez nauczyciela.
5. Spisanie protokołu zdarzenia przez nauczyciela oraz zebranie podpisu świadków.
6. Poinformowanie rodziców o zdarzeniu i wezwanie do szkoły na rozmowę.
7. Rozmowa z rodzicami w obecności ucznia, wychowawcy, świadków zdarzenia oraz pedagoga i dyrektora szkoły w celu ustalenia ewentualnego pokrycia kosztów naprawy zdewastowanego mienia.
8. Ukaranie ucznia zgodnie z systemem oceniania i zobowiązuje się do przestrzegania szkolnych regulaminów i Statutu Szkoły.
9. W razie gdy rodzice nie stawiają się na wezwanie, zawiadomienie policji (gdyż dewastacja mienia w miejscu publicznym jest przestępstwem ściganym z urzędu).
10. W razie gdy wezwani na rozmowę rodzice odmawiają pokrycia kosztów zdewastowanego mienia, postępowanie jw. (zawiadomienie policji).
11. W razie ponownej dewastacji mienia lub złamania przez ucznia warunków podpisanego kontraktu – skierowanie sprawy do sądu rodzinnego.

XV

Procedura postępowania w sytuacji posiadania przez uczniów niebezpiecznych narzędzi, środków pirotechnicznych.

Wszyscy pracownicy szkoły zobowiązani są do:

1. Nakłaniania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma obowiązek oddać niebezpieczny przedmiot do depozytu).
2. Powiadomienie wychowawcy klasy.
3. W przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego; - w przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły i podjęcie działania zmierzającego do zapewnienia bezpieczeństwa innym uczniom-odizolowanie ucznia.
4. Wezwanie rodziców do szkoły, powiadomienie o konsekwencjach czynu.
5. Wezwanie policji.
6. Wezwanie straży pożarnej.
7. Rewizja przeprowadzona przez policję w obecności rodziców ucznia.
8. Powiadomienie kuratora sądowego, gdy uczeń jest pod jego opieką.
9. Obniżenie oceny z zachowania.

XVI

Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji wyrażania gróźb pod adresem nauczycieli i kolegów

1. Nauczyciel powiadamia wychowawców uczniów o zdarzeniu.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, ocena zdarzenia, wyciągnięcie wniosków).
3. Sporządzenie notatki (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
4. Poinformowanie rodziców o zaistniałej sytuacji.
5. Zgłoszenie sprawy do pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
6. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem szkoły uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o statut szkoły.
7. Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacje na temat zastosowanych wobec ucznia konsekwencji.

XVII

Procedura postępowania nauczycieli w przypadku kontaktu ucznia z pornografią

1. W przypadku stwierdzenia niepokojących lub niezrozumiałych zachowań ucznia nauczyciel natychmiast zawiadamia wychowawcę klasy.
2. Wychowawca informuje pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły, sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia.
3. Wychowawca klasy wzywa do szkoły rodziców ucznia, lub w razie potrzeby natychmiast kontaktuje się z nimi osobiście. Wspólnie z pedagogiem przeprowadza z nimi rozmowę, która powinna zakończyć się ustaleniem dalszego postępowania z uczniem.
4. Jeżeli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa szkoła powiadamia policję.
5. Natomiast jeżeli analiza sytuacji dziecka wskazuje na zaniedbanie dziecka przez rodziców lub jego demoralizację, szkoła przekazuje odpowiednie informacje do sądu rodzinnego.

XVIII

Procedura postępowania w przypadku fałszerstwa

Sytuacje fałszerstwa w szkole:

- dokonywanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności),
- przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców,
- podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich,
- podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnione przez nauczyciela ściąganie,
- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.).

1. Osoby mogące podjąć decyzję o wszczęciu postępowania:

- wychowawca klasy,
- nauczyciel przedmiotu,
- pedagog szkolny,
- zespół wychowawczy,
- dyrektor szkoły.

2. Procedura postępowania w wypadku stwierdzenia fałszerstwa:

- powiadomienie rodziców ucznia,
- spotkanie z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa,
- podjęcie decyzji o dalszym postępowaniu w obecności rodziców.

3. W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw, szkoła kieruje informację i prośbę o interwencję do Komendy Policji.

XIX

Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.

W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczennica jest w ciąży nauczyciel/wychowawca informuje o tym fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.

1. Wychowawca lub pedagog szkolny wzywa do szkoły rodziców/ opiekunów prawnych i przeprowadza rozmowę z uczennicą oraz jej rodzicami/ opiekunami. Sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy (do teczki wychowawcy).
2. W przypadku potwierdzenia informacji, dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/ opiekunami prawnymi oraz wychowawcą ustalają sposób i termin realizacji obowiązku szkolnego przez uczennicę.
3. Pedagog szkolny wskazuje rodzicom możliwości skorzystania przez uczennicę i ich samych z pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły i poza nią.
4. Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pielęgniarkę szkolną do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole oraz ewentualnej kontroli w czasie jej przebywania w domu.
5. Dyrektor szkoły o zaistniałej sytuacji powiadamia na piśmie sąd rodzinny lub policję (informuje o tym fakcie rodziców uczennicy).

XX

Rozstrzyganie spraw spornych i konfliktów

1. Sporne sprawy i konflikty na terenie szkoły rozwiązuje się następująco:

- Konflikt pomiędzy uczniami na terenie klasy, rozstrzyga wychowawca klasy. Pomocą służy mu pedagog szkolny. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów.
- Konflikt pomiędzy uczniami różnych klas rozstrzyga pedagog szkolny we współpracy z wychowawcami klas. W sytuacjach długotrwałego, ostrego konfliktu, o udział w spotkaniu wyjaśniającym i zamykającym konflikt, proszeni są rodzice uczniów.
- Konflikt między nauczycielami – rozstrzyga dyrektor szkoły, a w ostateczności Rada Pedagogiczna.
- Konflikt między nauczycielem, a dyrektorem szkoły rozstrzyga Rada Pedagogiczna, a w konieczności organ nadzorujący szkołę.
- Konflikt między nauczycielem, a rodzicami ucznia – rozstrzyga dyrektor szkoły, a w razie konieczności Rada Pedagogiczna przy czym rodzic ma prawo odwołać się do organu nadzorującego szkołę.

2. Spory rozstrzygane są na polubownym posiedzeniu z udziałem stron, którego posiedzenie dotyczy.

XXI

Procedura postępowania przy złamaniu zakazu korzystania z telefonu komórkowego

Uczniów obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń rejestrujących i odtwarzających dźwięk i obraz w czasie lekcji. Aparaty powinny być wyłączone i schowane.

1. W przypadku nieprzestrzegania w/w zapisu telefon (lub inne w/w urządzenie) zostaje odebrany przez nauczyciela i zdeponowany w sekretariacie szkoły. Telefon musi być przez ucznia wyłączony. Nauczyciel, zostawiając telefon w sekretariacie, dołącza informację, do kogo należy telefon oraz z której klasy jest uczeń.
2. Nauczyciel informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy, a wychowawca – rodziców ucznia.
3. Również w przypadku odmowy oddania przez ucznia telefonu (lub innego w/w urządzenia) nauczyciel informuje o zdarzeniu wychowawcę oraz rodziców ucznia.
4. W każdej z w/w sytuacji nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym informację o takim zdarzeniu.
5. Po skończonych zajęciach uczeń może odebrać telefon lub inne urządzenie elektroniczne z sekretariatu szkoły (odbierając telefon z sekretariatu, uczeń pokazuje swoją legitymację szkolną).
6. W przypadkach nagłych, wymagających konieczności kontaktu ucznia z rodzicami, może on skorzystać z telefonu w sekretariacie.
7. Za nieprzestrzeganie zakazu używania telefonu komórkowego (lub innego w/w urządzenia) na zajęciach lekcyjnych grozi:
  - za pierwszym razem – uwaga wpisana do dziennika lekcyjnego, powiadomienie wychowawcy oraz rodziców ucznia,
  - w przypadku powtarzających się sytuacji łamania w/w zakazu – uczeń może mieć obniżoną ocenę z zachowania oraz mogą być wykorzystane inne procedury zgodnie z WSO.

XXII

Procedura udzielania pomocy uczniom-ofiarom przemocy domowej zgodna z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie wszczęcia „Niebieskiej Karty”

DEFINICJA

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślnie działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia nauczyciela, bądź innego pracownika szkoły o stosowaniu wobec ucznia przemocy domowej, jeżeli np. uczeń:

- Ma ślady przemocy fizycznej- ślady uderzeń, oparzeń, siniaki, rany, często zdarzające się opuchlizny, złamania, zwichnięcia itd.
- Ma ślady przemocy psychicznej- moczenie, nadmierna potliwość, bóle, zaburzenia mowy związane z napięciem nerwowym itd.
- Przejawia trudności w nawiązywaniu kontaktu, niską samoocenę, wycofanie, lęki, depresję, płaczliwość, zachowania destrukcyjne, agresję, apatię, nieufność, uzależnianie się od innych, unikanie rozmów itd.
- Ma brudny strój, nieodpowiedni do pory roku, rozwój, wzrost i wagę nieadekwatne do wieku, nie korzysta z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby itd.

Dyrektor szkoły wraz z zespołem wychowawczym ocenia skalę problemu w kontekście sytuacji rodzinnej ucznia. Wychowawcy i pedagog pozyskują informacje o środowisku rodzinnym, gromadzą notatki służbowe z obserwacji ucznia na terenie szkoły w czasie zajęć edukacyjnych z uwzględnieniem zajęć w-fu.

2. Pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem: wyjaśnia, że bicie dzieci to łamanie prawa i poważna sprawa, która wymaga pomocy innych, zaufanych osób, informuje również o konieczności kontaktu z rodzicami, gwarantując bezpieczeństwo.

3. Pedagog sporządza notatkę opisującą wygląd dziecka, dolegliwości, stan zdrowia, wykorzystuje informacje zgromadzone w trakcie spotkania wychowawczego oraz działania podjęte przez siebie.
4. Wzywa się rodziców: gdy zżęca się ojciec zaprasza się matkę, gdy ojciec i matka szkoła może zaprosić dziadków lub prawnych opiekunów dziecka.
5. W przypadku podejrzenia lub stwierdzenia przemocy domowej wobec ucznia upoważniony przez dyrektora, zakłada uczniowi „Niebieską Kartę” część A, która stanowi ważny element w walce z przemocą w rodzinie i tym samym, wszczynając procedurę „Niebieskiej Karty”. Szkoła wypełnia tylko części I-XV, XII i XIX-XXI. Następnie przekazuje się „niebieska Kartę” część B rodzicowi, opiekunowi prawnemu lub osobie zgłaszającej podejrzenie przemocy wobec dziecka. Nie otrzymuje jej sprawca przemocy domowej!
6. Procedura interwencyjna ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa takiemu uczniowi przeprowadza się ją w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności ucznia.
7. W dalszej pracy wychowawczej wspiera się dziecko , zabiega o prawidłową jego integrację, tworzy się atmosferę bezpieczeństwa i pełnej akceptacji.
8. Po dokonaniu niezbędnych formalności szkoła w ciągu 7 dni od sporządzenia „Niebieskiej Karty” ma obowiązek przekazać ja przewodniczącemu komisji interdyscyplinarnej powołanej przez gminę w Łasinie, który to analizuje możliwość podjęcia działań mających na celu poprawę sytuacji ucznia co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie, monitoruje sytuację dziecka.
9. Kopia „Niebieskiej Karty” – A pozostaje w szkole.
10. Rozpoznanie przemocy w rodzinie i wypełnienie „Niebieskiej Karty” nie wymaga zgody ucznia dotkniętego przemocą w rodzinie.
11. Wzór druku : „Niebieskiej Karty” znajduje się w dokumentacji szkolnej i u pedagoga szkolnego.
12. W przypadku zdiagnozowania bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia dziecka: dyrektor powiadamia policję, wydział rodzinny i nieletnich sadu rodzinnego oraz prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. Równolegle powiadamia gminę lub pracownika socjalnego.

XXIII

Procedura postępowania w przypadku cyberprzemocy.

Ujawnienie zjawiska cyberprzemocy wymaga podjęcia w szkole konkretnych działań interwencyjnych.

Aby było to skuteczne, konieczne jest zadbanie o następujące sprawy:

- przeprowadzenie rozmów i spotkań z całą społecznością szkolną (uczniami, nauczycielami i rodzicami oraz innymi pracownikami szkoły) na temat zasad korzystania i zagrożeń płynących z użytkowania różnorodnych technologii informacyjnych i komunikacyjnych,
- opracowanie konkretnych procedur reagowania na cyberprzemoc, dostosowanych do realiów danej szkoły,
- podejmowanie reakcji i działań w wypadku każdorazowego ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy.

Procedury reagowania na cyberprzemoc w szkole muszą dotyczyć zachowań i działań wobec:

- ofiary,
- sprawcy
- świadka

Ustalenie okoliczności zdarzenia:

- uczeń ofiara lub świadek cyberprzemocy informuje wychowawcę klasy lub w wypadku jego nieobecności pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły o wystąpieniu takiego zjawiska.
- pedagog szkolny i dyrektor szkoły powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie. - do szkoły należy ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków,
- przeprowadzenie rozmów z ofiarą, świadkami i sprawcami incydentu. Nie wolno konfrontować sprawcy z ofiarą!
- ważna jest w zabezpieczeniu dowodów rola nauczyciela informatyki, który pomoże w ustaleniu sprawcy.

Zabezpieczenie dowodów

Wszystkie dowody powinny być zarejestrowane, zapisane. Trzeba zanotować, kiedy je otrzymano, ich treść, adres mail, numer telefonu, adres strony internetowej, na której pojawiły się szkodliwe treści.

Jak można zarejestrować dowody cyberprzemocy?

- telefon komórkowy (nie wolno kasować wiadomości, trzeba zapisywać zarówno te tekstowe jak też zdjęcia, nagrania z dyktafonu czy filmy)
- komunikatory (w niektórych serwisach jest możliwość zapisywania rozmów w tzw. archiwach. Jeżeli nie ma takiej możliwości, można rozmowę skopiować do edytora tekstowego i wydrukować).
- strona www (można zapisać widok strony przez naciśnięcie klawisza CTRL i Print Screen, a następnie wykonać operację Wklej w dokumencie Word lub Paint).
- e-mail (trzeba zapisać wiadomość i to nie tylko treść, ale całą wiadomość, ponieważ może to pomóc w ustaleniu pochodzenia wiadomości).

Działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest uczniem szkoły, pedagog szkolny powinien podjąć dalsze działania:

1. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem- sprawcą o jego zachowaniu.
  - celem rozmowy powinno być ustalenie okoliczności zdarzenia, wspólne zastanowienie się nad jego przyczynami i próbowanie rozwiązania sytuacji konfliktowej,
  - sprawca powinien dostać jasny i zdecydowany komunikat o tym, że szkoła nie akceptuje żadnych form przemocy,
  - należy z uczniem omówić skutki jego postępowania i poinformować o konsekwencjach, jakie zostaną wobec niego zastosowane,
  - sprawca powinien zostać zobowiązany do usunięcia szkodliwych materiałów z sieci,
  - ważne jest znalezienie sposobów zadośćuczynienia wobec ofiary cyberprzemocy,
  - jeżeli jest kilku sprawców, rozmawiać z każdym osobno
  - nie konfrontować sprawcy z ofiarą.

2. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania dziecka:

- rodzice sprawcy powinni być powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami i decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych przez szkołę środkach dyscyplinarnych wobec ich dziecka,
- należy pozyskać rodziców do współpracy i ustalić jej zasady,
- warto opracować projekt kontraktu dla dziecka określającego zobowiązania ucznia.

3. Objęcie sprawcy pomocą psychologiczno- pedagogiczną.

- praca z uczniem powinna zmierzać w kierunku pomocy uczniowi w zrozumieniu zachowania, w zmianie postępowania i postawy ucznia, - pomoc ta może być udzielona przez pedagoga i psychologa szkolnego,
- w szczególnym przypadku może być konieczność skierowania na dalsze badania specjalistyczne i terapię.

Środki dyscyplinarne wobec sprawcy.

1. Powinno się stosować standardowe procedury stosowane wobec sprawców każdej przemocy, ale warto rozszerzyć je o czasowy zakaz korzystania z komputera czy telefonu i to zarówno w szkole jak i w domu.

2. Celem sankcji powinno być zatrzymanie przemocy, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, wzbudzenie w sprawcy refleksji na temat swojego zachowania, pokazanie całej społeczności szkolnej, że cyberprzemoc nie będzie tolerowana.

3. Podejmując decyzję o karze należy brać pod uwagę:

- rozmiar i rangę szkody,
- czas trwania prześladowania,
- świadomość popełnionego czynu,
- motywację sprawcy,
- rodzaj rozpowszechnionego materiału.

Działania wobec ofiary cyberprzemocy.

1. Wsparcie psychiczne (ofiara każdego rodzaju przemocy potrzebuje zawsze wsparcia osoby dorosłej).

2. Podczas rozmowy z uczniem, który jest ofiarą cyberprzemocy, należy zapewnić go o tym, że postąpił właściwie zgłaszając wydarzenie. Powinno mu się powiedzieć, że rozumie się, w jak trudnej jest sytuacji i zapewnić go, że nikt nie ma prawa tak się wobec niego zachowywać. Ważne jest stanowcze

zapewnienie, że szkoła nigdy nie będzie tolerowała aktów przemocy. Podczas rozmowy bardzo ważna jest obserwacja dziecka i zwrócenie uwagi na jego pozawerbalne zachowanie (zażenowanie, smutek, poczucie winy).

3. Porada dla ofiary cyberprzemocy.

Dziecko- ofiara powinno otrzymać poradę, jak ma się zachowywać, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa : nie utrzymywać kontaktów ze sprawcą, nie kasować dowodów tj. e-maili, SMS-ów, MMS-ów, zdjęć, filmów. Ważna jest też zmiana danych kontaktowych np. na komunikatorze, zmiana adresu e-mail, a nawet w szczególnie trudnych sytuacjach numeru telefonu(oczywiście robią to rodzice).

4. Monitoring zaistniałej sytuacji.

Bardzo ważne jest monitorowanie sytuacji ucznia w kierunku, czy nie są stosowane wobec niego żadne akty odwetu. Rodzice dziecka muszą być poinformowani o zdarzeniu i muszą dostać wsparcie i poradę za strony szkoły (pedagog).

Ochrona świadków, którzy zgłaszają zdarzenie.

Świadkowie powinni być objęci profesjonalną ochroną, a wszystkie działania powinny być tak prowadzone, aby zapewniały bezpieczeństwo nie tylko ofierze, ale i świadkom cyberprzemocy. Ważne jest, by w wyniku interwencji nie narażać świadka na groźby i zdarzenia ze strony sprawcy. Całe postępowanie powinno być prowadzone w sposób bardzo dyskretny i poufny. Jeżeli tak nie będzie, to dziecko może bać się, że wobec niego też może wystąpić takie zdarzenie i zostanie nazwany „donosicielem”. Dlatego podczas takiej rozmowy pedagog powinien wzbudzić swoim zachowaniem zaufanie oraz poczucie bezpieczeństwa, wykazać zrozumienie i empatię. Należy powiedzieć uczniowi, że postąpił właściwie, że wymagało to od niego odwagi. Należy zapewnić go o dyskrecji i nie ujawniać jego danych osobowych (chyba, że jest to na prośbę policji). Niedopuszczalne jest konfrontowanie świadka za sprawcą, ostentacyjne wzywanie go z lekcji.

Niewłaściwe działania mogą spowodować, że następnym razem nie będzie osoby, która zgłosi się jako świadek wydarzenia.

Notatka służbowa.

Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Jeżeli rozmowa była np. w obecności innego nauczyciela powinien on również ją podpisać. Jeżeli zabezpieczono jakieś dowody, powinny być załączone do dokumentacji.

Zawiadomienie sądu rodzinnego i policji.

Większość incydentów można załatwić w szkole. Są jednak sytuacje wymagające powiadomienia sądu rodzinnego. Dzieje się tak, gdy rodzice odmawiają współpracy ze szkołą, a sprawca nie zaniechał dotychczasowego postępowania. Podobnie jest też, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne środki, a uczeń nie wykazuje poprawy zachowania.

W wypadku bardzo drastycznych aktów agresji z naruszeniem prawa dyrektor szkoły zgłasza ten fakt policji, która prowadzi dalsze działania.

C. PROCEDURY INTERWENCYJNE W SYTUACJI ZAISTNIENIA WYPADKU UCZNIĄ, NAGŁEGO ZACHOROWANIA I KONIECZNOŚCI UDZIELENIA PIERWSZEJ POMOCY

XXIV

Procedury postępowania w przypadku uskarżania się ucznia na zły stan zdrowia

1. W razie złego samopoczucia ucznia pomocy medycznej udziela pielęgniarka szkolna lub osoba uprawniona do udzielania takiej pomocy.
2. Nauczyciel kontaktuje ucznia z pielęgniarką szkolną.
3. Jeśli stan zdrowia ucznia nie jest zły, pielęgniarka, a w przypadku jej nieobecności wychowawca lub nauczyciel, informuje telefonicznie rodziców ucznia oraz ustala:
  - potrzebę wezwania pogotowia,
  - potrzebę wcześniejszego odebrania dziecka przez rodziców ze szkoły,
  - godzinę odbioru dziecka ze szkoły.

Informacje o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza w dzienniku zajęć.

4. Jeśli stan zdrowia ucznia jest zły, pielęgniarka, a w przypadku jej nieobecności wychowawca lub nauczyciel, wzywa pogotowie ratunkowe, a o konieczności wezwania pogotowia są powiadomieni telefonicznie rodzice ucznia.
5. W momencie przejęcia ucznia przez pogotowie ratunkowe za jego bezpieczeństwo odpowiada lekarz pogotowia.
6. Jeżeli ucznia osobiście odbierze rodzic, powinien powiadomić o tym wychowawcę ucznia.
7. Zabronione jest zwalnianie do domu ucznia, który uskarża się na zły stan zdrowia, bez poinformowania pielęgniarki szkolnej, wychowawcy ucznia oraz jego rodziców.

XXV

Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia pozostającego pod opieką szkoły

Podstawa prawna: Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późniejszymi zmianami).

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku, powinien niezwłocznie zapewnić poszkodowanemu uczniowi opiekę oraz udzielić mu pierwszej pomocy.
2. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, nie mogąc opuścić uczniów – telefonicznie powiadamia o fakcie pedagoga lub sekretariat lub wicedyrektora szkoły.
3. O wypadku, do którego doszło na terenie szkoły, należy powiadomić pielęgniarkę szkolną, dyrektora szkoły oraz szkolnego inspektora BHP.
4. O każdym wypadku należy powiadomić rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten należy odnotować w dzienniku lekcyjnym, podając datę i godzinę powiadomienia oraz formę kontaktu. Powiadomić o wypadku rodziców może pielęgniarka szkolna, nauczyciel, pod opieką którego zdarzył się wypadek, wychowawca lub dyrektor szkoły.
5. Przy lekkich urazach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi, należy ustalić z rodzicem ucznia konieczność wezwania pogotowia, potrzebę wcześniejszego przyjazdu rodzica, godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia. Informację o tych ustaleniach powiadamiający zamieszcza w dzienniku zajęć. Jeżeli rodzic nie może odebrać dziecka ze szkoły osobiście, to do zakończenia zajęć przebywa ono w szkole pod opieką pielęgniarki lub wyznaczonego przez dyrektora szkoły nauczyciela.
6. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy, ryzyko utraty przytomności, trudności w oddychaniu) należy wezwać pogotowie ratunkowe (może to zrobić pielęgniarka szkolna, nauczyciel, dyrektor szkoły)
7. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie policję, prokuraturę, organ prowadzący oraz nadzorujący szkołę.
8. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
9. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się

nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin przez zespół powypadkowy.

10. Zawiadomień dokonuje dyrektor szkoły, a w przypadku nieobecności dyrektora zawiadomień dokonuje wicedyrektor lub nauczyciel upoważniony przez dyrektora szkoły (posiadający stosowne pełnomocnictwo) lub inny upoważniony przez dyrektora pracownik (może to być np. pielęgniarka szkolna).
11. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, wycieczki, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie. Ma on również obowiązek powiadomienia o wypadku dyrektora szkoły oraz inspektora BHP, rodziców ucznia oraz udzielenia pierwszej pomocy (jeżeli jest taka potrzeba, ma obowiązek wezwania Pogotowia Ratunkowego).
12. Każdy uczeń o wypadku, jakiemu uległ na terenie szkoły lub podczas zajęć organizowanych przez szkołę poza jej terenem, ma obowiązek natychmiast zawiadomić pracownika służby BHP.
13. W sytuacji, w której uczeń nie może osobiście się skontaktować z inspektorem BHP, o zdarzeniu mają obowiązek poinformować opiekunowie/nauczyciele lub świadkowie zdarzenia.
14. Dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy, który przygotowuje protokół powypadkowy.
15. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków uczniów oraz omawia z pracownikami szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne, aby zapobiec podobnym zdarzeniom.
16. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej procedurze stosuje się przepisy dotyczące wypadków osób znajdujących się pod opieką szkoły (Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późniejszymi zmianami)).

Ogólne zasady postępowania przy udzielaniu pierwszej pomocy uczniom poszkodowanym w wypadkach

1. Należy pamiętać, że udzielenie pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach jest prawnym obowiązkiem każdego (art. 162 Kodeksu Karnego).
2. Nie należy lekceważyć wypadków lekkich, niewymagających interwencji lekarza (powierzchnowe zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.). Każde, nawet drobne skaleczenie należy prawidłowo zaopatrzyć.
3. Należy zachować spokój, nie wpadać w panikę, rozpoznać stan poszkodowanego.

4. Należy wezwać pielęgniarkę szkolną, a przypadku jej nieobecności – powiadomić nauczycieli przeszkolonych w zakresie udzielania pierwszej pomocy (lista nauczycieli przeszkolonych w zakresie udzielania pierwszej pomocy jest wywieszona na tablicy informacyjnej w pokoju nauczycielskim) oraz w miarę swoich możliwości udzielić podstawowej pierwszej pomocy.
5. Jeżeli stan osoby poszkodowanej tego wymaga, należy wezwać pogotowie ratunkowe.
6. Należy powiadomić rodziców poszkodowanego ucznia.
7. Usunąć poszkodowanego z rejonu zagrożenia.
8. Poszkodowanemu zapewnić spokój, odsunąć z otoczenia zbędne osoby.
9. Zapewnić poszkodowanemu komfort termiczny (ciepłe okrycie) oraz psychiczny.
10. Poszkodowanemu nie wolno podawać leków, tabletek przeciwbólowych.
11. W przypadku podejrzeń uszkodzenia kręgosłupa, nie wolno go przenosić (za wyjątkiem sytuacji, gdy miejsce zdarzenia zagraża jego bezpieczeństwu).
12. W przypadkach porażenia prądem, braku oddechu, braku krążenia, krwotoku, zatrucia i innych poważnych urazów – bezwzględnie wezwać pogotowie ratunkowe.
13. Nie wolno pozostawiać poszkodowanego bez opieki!

D. PROCEDURY INTERWENCYJNE DOTYCZĄCE NIESPEŁNIANIA OBOWIĄZKU SZKONEGO, ZWALNIANIA, ODBIERANIA ZE SZKOŁY ORAZ SAMOWOLNEGO OPUSZCZANIA TERENU SZKOŁY

XXVI

Procedura postępowania dotycząca zasad odbierania dziecka ze szkoły, chorego, ze świetlicy, wcześniej przed zakończeniem zajęć.

1. Opiekę nad dzieckiem w drodze do szkoły i z powrotem powinni sprawować rodzice (opiekunowie prawni) lub upoważnione przez nich – na piśmie – osoby, zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo. Osoba, która może przejąć pełną odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka musi mieć ukończone 18 lat, w innych przypadkach odpowiedzialność prawną ponoszą rodzice.
2. Na początku roku szkolnego wychowawca zobowiązany jest zebrać od rodziców pisemną deklarację, określającą sposób powrotu dziecka do domu po zajęciach szkolnych, czy zajęciach świetlicowych.
3. Osoba odbierająca dziecko ze szkoły nie może być pod wpływem alkoholu ani środków odurzających.
4. W przypadku stwierdzenia, że rodzic (opiekun) zgłosił się po dziecko w stanie wskazującym na nietrzeźwość, należy:
  - niezwłocznie powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga lub dyrektora szkoły,
  - nakazać osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły,
  - wezwać do szkoły drugiego rodzica lub innego opiekuna dziecka,
5. Jeżeli wezwanie innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy rodzic odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, twierdząc, że nie jest pod wpływem alkoholu, należy wezwać policję.
6. Nauczyciel sporządza notatkę na temat zaistniałego zdarzenia i podjętych działań.
7. W przypadku nieodebrania dziecka przez rodziców ze szkoły należy:
  - niezwłocznie skontaktować się telefonicznie z rodzicami (prawnymi opiekunami),
  - zapewnić uczniowi opiekę do czasu przybycia rodziców lub innego rozwiązania problemu,
  - po wyczerpaniu wszystkich dostępnych możliwości kontaktu z rodzicami zawiadomić policję.
8. Nauczyciel sporządza notatkę na temat zdarzenia i podjętych działań.
9. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły nie może odprowadzać ucznia do domu.

10. Takie same zasady obowiązują w sytuacji, gdy rodzic (opiekun) chce z uzasadnionych powodów zabrać dziecko ze szkoły wcześniej przed zakończeniem zajęć edukacyjnych lub dziecko chore.

XXVII

Procedura zwalniania uczniów z lekcji na zawody sportowe, konkursy przedmiotowe i inne organizowane konkursy

1. Uczeń, który jest zwolniony na zawody sportowe, konkursy przedmiotowe i inne konkursy organizowane przez szkołę ma zaliczoną obecność w szkole.
2. Ucznia zwalnia nauczyciel odpowiedzialny za zorganizowanie wyżej wymienionych zajęć (w porozumieniu z wychowawcą ucznia oraz za zgodą jego rodziców).
3. Nauczyciel ten sporządza listę uczniów zwolnionych. Lista oprócz imion i nazwisk, klasy, zawiera nazwę konkursu/rodzaj zawodów i jest podpisana przez nauczyciela, pod opieką którego uczeń będzie w tym czasie przebywał. Lista powinna być zostawiona w pokoju nauczycielskim obok arkusza zastępstw, najpóźniej na dzień przed zorganizowanymi i zaplanowanymi zajęciami.
4. Na podstawie w/w listy wychowawcy zaznaczają w dzienniku usprawiedliwioną nieobecność ucznia na zajęciach. W rubryce dotyczącej frekwencji wychowawca zaznacza rodzaj zajęć np. zawody, olimpiada itp.
5. Jeśli zawody lub konkurs odbywają się poza szkołą macierzystą, nauczyciel wyznaczony jako opiekun osobiście prowadzi uczniów ze szkoły na zajęcia i przyprowadza ich z powrotem do szkoły.
6. Jeżeli konkurs lub zawody trwają np. 3 godziny, a w planie lekcji na dany dzień przewidzianych jest np. 6 lekcji, uczeń uczestniczy w pozostałych lekcjach, ale może być zwolniony z odpowiedzi.

XXVIII

Procedura w sprawie wychodzenia uczniów z klasy po zakończonej lekcji.

1. Każdorazowo po zakończeniu lekcji nauczyciel prowadzący zajęcia w danej sali po wyjściu uczniów z klasy wchodzi do niej i sprawdza, czy nikt w niej nie pozostał, po czym zamyka ją na klucz.
2. Niedopuszczalne jest pozostawianie uczniów w klasie w czasie przerwy bez opieki nauczyciela.

B. PROCEDURY INTERWENCYJNE DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA

XXIX

Procedura dotycząca przejścia uczniów ze szkoły na Stadion Miejski na lekcji wychowania fizycznego.

1. Uczniowie oczekują na zajęcia wychowania fizycznego w szatni przy hali sportowej pod opieką nauczyciela dyżurującego.
2. Po dzwonku na lekcję wychodzą z nauczycielem prowadzącym przed hale sportową na miejsce zbiórki.
Uczniowie zwolnieni z wychowania fizycznego również udają się z klasą na zajęcia.
3. Nauczyciel sprawdza obecność uczniów, przypomina wszystkim zasady poruszania się po drogach publicznych, ustawia uczniów w kolumnę dwójkową i prowadzi klasę na zajęcia na stadionie miejskim lub w innym miejscu.
4. Przez jezdnię przechodzi z klasą w miejscu do tego przeznaczonym, każdorazowo zatrzymuje się przed przejściem dla pieszych i po upewnieniu się, że jest bezpiecznie przeprowadza klasę na drugą stronę ulicy.
5. Podczas przejścia klasy na stadion miejski na zajęcia w-f uczniowie nie mogą samowolnie oddalać się od grupy.
6. Po skończonych zajęciach i ponownym sprawdzeniu obecności uczniowie razem z nauczycielem prowadzącym wracają zorganizowaną w kolumnę dwójkową grupą do szkoły taką samą drogą oraz według takich samych zasad.

XXX

Procedura postępowania wobec osób obcych przebywających na terenie szkoły.

Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą.

Postępowanie wobec osób obcych przebywających na terenie szkoły:

1. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej na terenie i w budynku szkoły.
2. W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotu, innego pracownika pedagogicznego lub niepedagogicznego, należy skierować ją do portierni lub sekretariatu szkoły.
3. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły. Przy odmowie wyjścia wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły.
4. Dyrektor szkoły w razie wystąpienia takiej konieczności zawiadamia Policję.

C. PROCEDURY DOTYCZĄCE DOKUMENTACJI SZKOLNEJ

XXXI

Procedura w sprawie dostosowywania wymagań programowych na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

1. Wyniki badań ppp są objęte ochroną danych osobowych i tylko rodzic ma prawo podjąć decyzję o ich ujawnieniu.
2. Jeżeli rodzic nie zechce ujawnić wyników badań szkoła nie ma prawa nalegać na zmianę decyzji. Wobec ucznia nadal będą stosowane takie same wymagania, jak wobec pozostałych, nawet jeżeli wyniki badań sugerowałyby dostosowanie wymagań edukacyjnych.
3. W przypadku, gdy rodzic wyraża zgodę na udostępnienie wyników badań szkole, opinia w pierwszej kolejności powinna trafić do pedagoga szkolnego, który prowadzi centralny rejestr danych.
4. Pedagog szkolny przekazuje wyciąg z opinii wychowawcy klasy i omawia jej treść, następnie wychowawca informuje wszystkich nauczycieli uczących na temat zaleceń ppp, nauczyciele mają obowiązek je respektować.
5. Wobec uczniów, którym ppp zaleciła dostosowanie wymagań edukacyjnych ze względu na specyficzne trudności w nauce, szkoła ma obowiązek w ramach posiadanych środków zapewnić zajęcia z terapii pedagogicznej.
6. Uczniowi, któremu zaproponowane zostały dodatkowe zajęcia z terapii pedagogicznej ma obowiązek w nich uczestniczyć pod rygorem cofnięcia dostosowania wymagań.
7. Jeżeli uczniowi z dostosowaniem wymagań edukacyjnych nie została zaproponowana terapia pedagogiczna z powodu braku środków, uczeń ma obowiązek pracować dodatkowo w domu. Nauczyciel w porozumieniu z rodzicami zadaje dodatkowe ćwiczenia wspomagające. Uczeń ma obowiązek prowadzić w domu teczkę z opracowanymi ćwiczeniami i na koniec roku jest zobowiązany przedstawić ją nauczycielowi. Na jej podstawie nauczyciel podejmuje decyzję, czy uczeń w zamian za dostosowanie wymagań edukacyjnych czynił starania aby sprostać wymaganiom szkolnym.

8. Jeżeli, pomimo aktualnej opinii z PPP o dostosowaniu wymagań programowych uczeń nie wykazał żadnej inicjatywy, nie uczęszczał na zaproponowane zajęcia, nie pracował w domu, nauczyciel ma prawo nie respektować zaleceń poradni i traktować ucznia według ogólnych zasad.